

מערך שיעור

סמל המדינה

עוגני השיעור

שכבת גיל: כיתה ב'

ציר מוביל: ממשפחה לעם - שורשי הזהות שלי

רעיון מרכזי: הזהות האישית והמשפחתית שלי קשורה בזהות של המולדת שלי - ישראל

נושא: גם למולדת שלי יש זהות

מיומנויות:

1. אוריינות לשונית הבעה בכתב, בע"פ, האזנה
2. חשיבה יצירתית

ערכים:

1. כיבוד ערכי המורשת - מחויבות לערכי המורשת והזהות התרבותית, מהי המשמעות של מסורת משפחתית?
2. זיקה לארץ ושייכות - מהי מולדת בשבילי? מה מחבר אותי לארץ ישראל? מה גורם לנו להרגיש שייכים למקום? האם לכל אחד מולדת אחת?

בין-תחומיות:

מולדת, היסטוריה, מוזיקה, אומנות

פתיחה

מטרות:

- היכרות עם סמל מדינת ישראל ועם רכיביו: מנורה וענפי זית.
- פיתוח מודעות למשמעות סמלים לאומיים.

מה עושים?

1. משמיעים לתלמידים את השיר: מנורה וענפי זית
מילים: רפאל ספורטה, לחן: עמנואל עמירן (פוגצ'וב)

2. מסבירים את המילים:

מְנוֹרָה וְעֵנְפֵי זֵית,

שָׁמַן טוֹב וְאוֹר יְהִל.

אוֹר בְּאֶרֶץ, אוֹר בְּבֵית

וְשָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

3. שואלים את התלמידים: מה לדעתכם מסמלים המנורה וענפי הזית? האם אתם מכירים סמל עם המנורה ועם ענפי הזית? מה הקשר שלהם למדינת ישראל?
4. מסכמים: סמל מדינת ישראל מורכב ממנורה ושני ענפי זית.

מה צריך?

מנורה וענפי זית

מנורה - כלי קודש מזהב בעל שבעה קנים, שניצב במשכן ובבית המקדש, נעשה לאחד מסמלי העם היהודי בציורים ולסמל מדינת ישראל.

ענפי זית - מסמלים שלום, בספר בראשית היונה חוזרת אל נוח עם עלה זית בפיה, כסימן שסוף המבול הגיע ויש שוב שלום בין האדם לעולם. וכן עץ הזית הוא עץ עתיק, עמיד, שורד דורות ונותן פרי רב שנים - לכן הוא סמל לחוזק, ליציבות ולשורשיות כמו עם ישראל.

יהל - יפיץ אור ויזרח.

למידה פעילה

מטרות:

- הבנת הקשר ההיסטורי והתרבותי של סמל המדינה לעם היהודי ולמדינת ישראל.
- הבנה שסמל אינו רק תמונה – אלא ביטוי לרעיונות, לערכים ולזהות.

מה עושים?

1. מראים לתלמידים את ההצעות לסמל המדינה כפי שהתקבלו (נספח 3).
 - שואלים: אילו סמלים יש בכל הצעה? צבעים? מה ההרגשה שיש בכל סמל?
2. עורכים הצבעה ובוחרים את הסמל הנבחר.
3. מציינים שהסמל האחרון הוא זה שנבחר ויש עליו את החתימה של דוד בן גוריון, ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל.

מה צריך?

הצעות לסמלי
המדינה (נספחים)
דף עבודה (נספח 1)
דף צביעה (נספח 2)

עיבוד וסיכום

מטרה: חיבור אישי לעולם הסמלים דרך סביבה מוכרת.

מה עושים?

1. משלימים במחברת:
(דוגמאות)
 - סמל בית הספר שלי הוא:
 - סמל המקום שבו אני גר הוא:
 - סמל המכונית שלי הוא:
 - סמל קבוצת הספורט האהובה עליי:
 - סמל חברת המזון האהובה עליי הוא:
 - סמל חברת הבגדים האהובה עליי הוא:

מה צריך?

מחברת

להמשך המסע

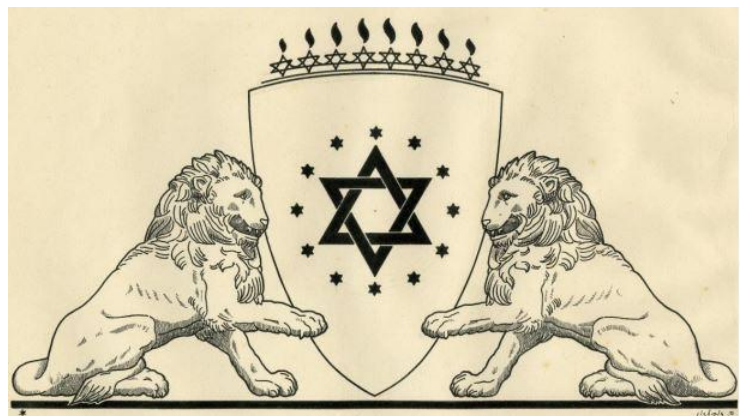
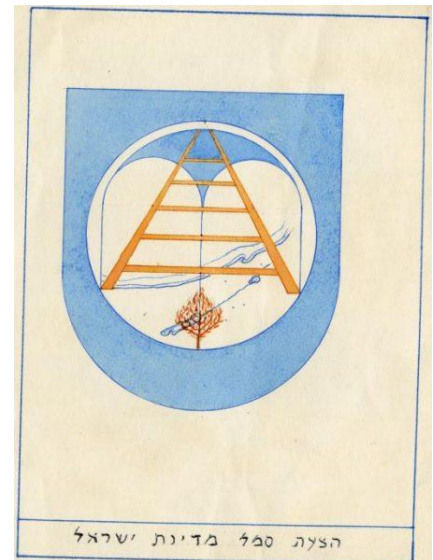
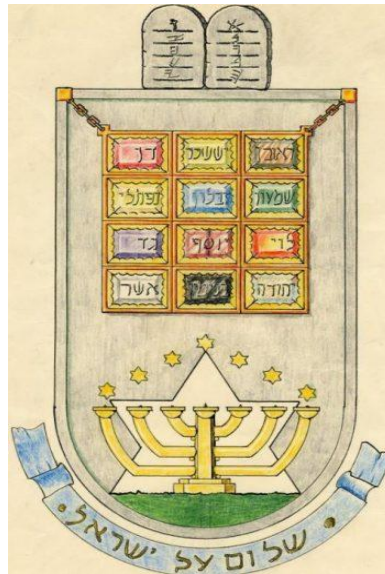

- מעצבים ביחד עם הכיתה סמל לכיתה - עורכים הצבעה לגבי הצבעים, הצורה, הכיתוב ועוד.
- מעצבים עם המשפחה סמל שיבטא את משפחתכם (שם, משמעות, מוצא, ערכים חשובים ועוד).

הצעות לסמל המדינה

מתוך: https://blog.nli.org.il/emblem_of_israel/

סמל למדינה

קראו את הקטע הבא וענו על השאלות.

איה נבחרו שם המדינה והסמל שלה?

יומיים לפני שהכריזו על המדינה, המנהיגים נזכרו שעוד לא בחרו לה שם.
הם חשבו על שמות שונים: **יהודה, ציון וגם ישראל**.
בסוף החליטו: שם המדינה יהיה **ישראל**.

אחרי שהמדינה קמה, הממשלה בקשה מהאזרחים לשלח רעיונות לעצוב **דגל וסמל** למדינה.
הם בקשו שבסמל תהיה **מנורה** עם שבעה קנים, **שבעה כוכבים** וצבעים **תכלת ולבן**.

שני אחים בשם **שמיר** שלחו רעיון. הם שמו בסמל:
מנורה, ענפי זית (שסמלים שלום) וסמל בצורת **מגן**.

כה נולד סמל מדינת ישראל!

שאלות:

סמנו ✓ או: ✗

- ☐ השם שנבחר למדינה הוא ציון.
- ☐ הממשלה בקשה מהאזרחים לשלח רעיונות לדגל ולסמל.
- ☐ בסמל של ישראל יש מנורה וענפי זית.
- ☐ צבעי הדגל הם אדום וירוק.
- ☐ שני אחים בשם שמיר עצבו את הסמל.

השלימו את המלה החסרה:

- בסוף נבחר שם המדינה: _____.
- בסמל יש מנורה, שבעה כוכבים וענפי _____.
- ענפי הזית מסמלים _____.

שאלה למחשבה:

למה חשוב שלמדינה יהיו דגל וסמל?

צבעו את סמל המדינה

